

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

---

## 1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

ЈП за газдовање шумама »Србијашуме« са п.о. основано је септембра 1991. године од стране Народне Скупштине Републике Србије на основу донетог новог Закона о шумама. Оснивање је уписано у регистар Трговинског суда решењем број Фи. 10351/91 од 24.09.1991. године у регистраском улошку број 1-20624-00. Т

Предузеће је организовано као јединствено јавно предузеће у коме је кроз 35 делова предузећа (шумских газдинстава) обједињено управљање и газдовање шумама.

После ратних догађаја везаних за бомбардовање наше земље делови Предузећа са територије АП Косова и Метохије остали су ван Предузећа. Од свих шумских газдинстава са Косова и Метохије само се шумско газдинство „Ибар“, Лепосавић евидентира ванбилансно у Јавном предузећу „Србијашуме“, Београд.

Одлуком ЈП за газдовање шумама »Србијашуме«, бр. 22/2003 од 10.11.2003. о усвајању Деобног биланса ЈП за газдовање шумама »Србијашуме« имовина, обавезе, капитал и запослени, са стањем на дан 31.12.2002. године деле се на:

- ЈП за газдовање шумама »Србијашуме«, Београд и
- ЈП за газдовање шумама »Војводинашуме«, Нови Сад.

На основу ове Одлуке отворене су пословне књиге правних лица са стањем на дан 01.01.2003. године и у току 2003. године усаглашене су све међусобне обавезе и потраживања.

Након ових измена у саставу ЈП »Србијашуме« остало је 21 део предузећа.

Одлуком Управног одбора ЈП „Србијашуме“ од 15.04.2005. године угашен је део ЈП „Србија шуме“ „Шумепромет“. Дирекција „Србијашума“ и Шумско газдинство Бољевац су преузели сва потраживања и обавезе угашеног дела Предузећа, задужењем односно одобрењем билансних позиција које је у својим евиденцијама имало ШГ „Шумепромет“.

Предузеће је на дан 31.12.2005. године имало 20 делова предузећа, који послују и на дан 31.12.2015. године и то:

- дирекција Србијашума,
- шумско газдинство Београд,
- заштитна радионица, Београд
- биро за пројектовање, Београд
- шумско газдинство »Борања« Лозница,
- шумско газдинство »Топлица« Куршумлија,
- шумско газдинство Пирот,
- шумско газдинство »Шумарство« Рашка,
- шумско газдинство »Расина« Крушевац,
- шумско газдинство »Столови« Краљево,
- шумско газдинство Ниш,
- шумско газдинство »Тимочке шуме« Бољевац,
- шумско газдинство »Јужни кучај« Деспотовац,
- шумско газдинство Ужице,
- шумско газдинство »Северни кучај« Кучево,
- шумско газдинство Крагујевац,
- шумско газдинство Пријепоље,
- шумско газдинство Врање,
- шумско газдинство »Голија« Ивањица,

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2015. године**

---

- шумско газдинство »Шуме« Лесковац.

Предузеће води пословне књиге по систему двојног књиговодства (дневника, главне књиге и помоћних евиденција) на нивоу Шумских газдинстава. Главна књига на нивоу Предузећа добија се сабирањем позиција бруто стања главне књиге Шумских газдинстава уз искључење међусобних потраживања и обавеза, интерно насталих прихода и расхода између шумских газдинстава.

Основне делатности Шумског газдинства су гајење, одржавање и обнова шума, производња шумског семена и садног материјала и подизање нових шума и шумских засада, израда програма, пројеката и основа за газдовање шумама, вршење стручних послова у шумама сопственика, трговина на велико и мало, спољнотрговински промет и унапређење и коришћење опште корисних функција шума.

Матични број: 07754183.

ПИБ: 100002820.

Седиште Предузећа: Нови Београд, Булевар Михајла Пупина бр. 113.

Претежна делатност: 0210 –Гајење шума и остале шумарске делатности

Предузеће је извршило превођење из регистра Трговинског суда у регистар Агенције за привредне регистре по решењу број БД. 3327/2005 од 28.02.2005. године.

Према подацима из финансијских извештаја за 2015. годину по основу стања крајем сваког месеца Предузеће просечно запошљава **3118** радника.

## **2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA**

### **Основе за састављање финансијских извештаја**

Финансијски извештаји Предузећа су састављени у складу са Законом о рачуноводству и ревизији (Службени гласник РС, бр. 62/2013) и другим рачуноводственим прописима који се примењују у Републици Србији.

На основу Закона о рачуноводству, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја („Оквир“), Међународне рачуноводствене стандарде („МРС“), односно Међународне стандарде финансијског извештавања („МСФИ“), као и тумачења која су саставни део стандарда.

Превод Оквира, МРС, МСФИ и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде и Комитета за тумачења међународних стандарда финансијског извештавања, утврђује се решењем Министра финансија и објављује у Службеном гласнику РС.  
бр. 35/2014.

Сходно томе, приликом састављања финансијских извештаја Предузеће је у потпуности применило МРС, МСФИ и тумачења која су на снази за годину која се завршава 31. децембра 2015. године.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**Презентација финансијских извештаја**

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна Предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС, бр. 118/2013, 95/2014 и 144/2014).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Упоредни подаци приказани су у хиљадама динара (РСД), важећим на дан 31. децембра 2014. године

**Рачуноводствени метод**

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у складу са МСФИ и у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту. Предузеће је у састављању приложених финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике

**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

**3.1. Правила процењивања – основне претпоставке**

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

**3.2. Признавање елемената финансијских извештаја**

Средство се признаје у билансу стања када је вероватно да ће будуће економске користи притицати у Предузеће и када средство има набавну вредност или цену коштања или вредност која може да се поуздано измери.

Обавеза се признаје у билансу стања када је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи проистећи из подмирења садашњих обавеза и када се износ обавезе која ће се подмити може поуздано да измери.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

Приход се признаје у билансу успеха када је повећање економских користи повезано са повећањем средства или смањењем обавеза које могу поуздано да се измере, односно да признавање прихода настаје истовремено са признавањем повећања средстава или смањења обавеза.

Расходи се признају у билансу успеха када смањење економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери, односно да признавање расхода настаје истовремено са признавањем пораста обавеза и смањењем средстава.

Капитал се исказује у складу са финансијским концептом капитала као уложени новац или уложена куповна моћ и представља нето имовину Предузећа. Из финансијског концепта капитала проистиче концепт очувања капитала. Очување капитала мери се номиналним монетарним јединицама – РСД. По овом концепту добитак је зарађен само ако финансијски (или новчани) износ нето имовине на крају периода премашује финансијски (или новчани) износ нето имовине на почетку периода, након укључивања било каквих расподела власницима или доприноса власника у току године.

**3.3. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика**

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза у Србији, који је важио на дан пословне промене.

Средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у динаре по средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза за тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике, настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у иностраној валути, евидентирани су у корист или на терет биланса успеха.

Немонетарне ставке које се вреднују по принципу историјског трошка израженог у иностраној валути прерачунате су по историјском курсу важећем на дан иницијалне трансакције.

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	31.12.2015.	31.12.2014.
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 CHF	112,5230	100,5472

**3.4. Трошкови позајмљивања**

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

*31. децембар 2015. године*

---

Трошкови позајмљивања се односе на камате и друге трошкове који настају у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства (инвестиције) које се оспособљава за употребу, укључују се у набавну вредност или цену коштања тог средства. Остали трошкови позајмљивања признају се као расход периода у коме су настали.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

**3.5. Умањење вредности имовине**

На дан сваког биланса стања, Предузеће преиспитује књиговодствену вредност своје материјалне и нематеријалне имовине да би утврдило да ли постоје индикације да је дошло до губитка по основу умањења вредности имовине. Уколико такве индикације постоје, процењује се надокнадиви износ средства да би се могао утврдити евентуални губитак. Ако није могуће проценити надокнадиви износ појединог средства, Предузеће процењује надокнадиви износ јединице која генерише новац, а којој то средство припада.

Надокнадива вредност је нето продајна цена или вредност у употреби, зависно од тога која је виша.

Ако је процењен надокнадиви износ средства (или јединице која генерише новац) мањи од књиговодствене вредности, онда се књиговодствена вредност тог средства умањује до надокнадивог износа. Губици од умањења вредности признају се одмах као расход, осим ако средство претходно није било предмет ревалоризације. У том случају део губитка, до износа ревалоризације, признаје се у оквиру промена на капиталу.

**3.6. Нематеријална улагања**

Нематеријална улагања се признају само када је вероватно да ће од тог улагања притичати економске користи и када је набавна вредност улагања поуздано мерљива, а обухватају се: улагања у развој, концесије, патенти, франшизе, licence, улагања у осталу нематеријалну имовину (у оквиру којих су дугорочно плаћени трошкови закупа, право коришћења државног земљишта). Нематеријална улагања, вреднују се у складу са МРС 38 – Нематеријална улагања. Поčetно признавање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности (параграф 74 МРС 38).

Обрачун амортизације врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је стављено у употребу.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом, применом стопа које се утврђују на основу проценјеног корисног века средстава, применом стопа од 10% до 50%.

**3.7. Некретнине, постројења и опрема**

Некретнине, постројења и опрема се иницијално признају по набавној вредности, односно по цени коштања за средства израђена у сопственој режији. Набавну вредност чини фактурна вредност увећана за све трошкове које се могу директно приписати довођењу ових средстава у стање функционалне приправности.

Опрема се капитализује ако је век њеног коришћења дужи од једне године и ако је њена појединачна вредност већа од вредности прописане пореским прописима.

Накнадна улагања у некретнине, постројења и опрему, која имају за циљ продужење корисног века употреба или повећање капацитета, повећавају књиговодствену вредност

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема вреднују се по поштеној (фер вредности) у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава на вредност некретнина, постројења и опреме на почетку године, односно на набавну вредност опреме стављене у употребу током године, применом пропорционалне методе у току процењеног корисног века употребе средстава, уз примену следећих стопа:

Грађевински објекти	2% - 50%
Опрема	11,10% до 50%

Обрачун амортизације почиње од наредног месеца у односу на месец у којем је средство стављено у употребу. Амортизационе стопе се могу ревидирати сваке године ради обрачуна амортизације која одражава стварни утрошак ових средстава у току пословања и преостали намеравани век њиховог коришћења.

Средство се искњижава из евиденције у моменту отуђења или уколико се не очекују будуће економске користи од употребе тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа средства (као разлика између нето продајне вредности и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода.

**3.8. Инвестиционе некретнине**

Ova imovina obuhvata zemljište i građevinske objekte namenjene izdavanju u zakup. Početno priznavanje investicionih nekretnina se vrši po nabavnoj ceni.

U toku korisnog veka investiciona nekretnina se procenjuje po poštenoj vrednosti (model fer vrednosti MRS 40 – Investicione nekretnine).

**3.9. Биолошка средства**

Biološka sredstva obuhvataju: šume, višegodišnje zasade, osnovno stado i biološka sredstva u pripremi. Višegodišnji zasadi obuhvataju: vinograde, voćnjake i hmeljnike.

Šume se procenjuju po osnovu prirodnog prirasta. Efekat procene šuma je prihod od usklađivanja vrednosti prirasta.

Osnovno stado se procenjuje po poštenoj vrednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrednosti a negativni efekti rashodi po osnovu obezvređenja. U bilansu višegodišnji zasad i osnovna stada se priznaju po poštenoj vrednosti stim što se kod osnovnog stada umanjuje poštena vrednost za troškove prodaje (paragraf 12 MRS 41 - Poljoprivreda).

**3.10. Залихе**

Залихе се вреднују по набавној вредности, односно цени коштања, или нето продајној вредности, у зависности која је нижа.

Набавна вредност укључује вредност по фактури добављача, увозне дажбине, транспортне трошкове и друге зависне трошкове набавке. Цена коштања обухвата трошкове директног материјала, директног рада и индиректне трошкове производње. Трошкови су укључени у цену коштања на бази нормалног степена искоришћености капацитета, не укључујући трошкове камата и трошкове периода.

Нето продајна вредност представља вредност по којој залихе могу бити продате у тржишним условима пословања, након умањења за трошкове продаје.

Обрачун излаза залиха утврђује се методом просечне пондерисане цене.



### 3.11. Финансијски инструменти

#### ***Класификација финансијских инструмената***

Финансијска средства укључују дугорочне финансијске пласмане, потраживања и краткорочне финансијске пласмане, готовину и готовинске еквиваленте. Предузеће класификује финансијска средства у неку од следећих категорија: средства по фер вредности кроз биланс успеха, инвестиције које се држе до доспећа, кредити (зајмови) и потраживања и средства расположива за продају. Класификација зависи од сврхе за коју су средства стечена. Руководство Предузећа утврђује класификацију финансијских средстава приликом иницијалног признавања.

Финансијске обавезе укључују дугорочне финансијске обавезе, краткорочне финансијске обавезе, обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе.

#### ***Метод ефективне камате***

Метод ефективне камате је метод израчунавања амортизоване вредности финансијског средства или финансијске обавезе и расподеле прихода од камате и расхода од камате током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која дисконтује будуће готовинске исплате или примања током очекиваног рока трајања финансијског инструмента или где је прикладно, током краћег периода на нето књиговодствену вредност финансијског средства или финансијске обавезе.

#### ***Готовина и готовински еквиваленти***

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се новац у благајни, средства на текућим и девизним рачунима као и краткорочни депозити до три месеца које је могуће лако конвертовати у готовину и који су предмет ниског ризика од промене вредности.

#### ***Кредити (зајмови) и потраживања***

Потраживања од купаца, кредити (зајмови) и остала потраживања и пласмани са фиксним или одредивим плаћањима која се не котирају на активном тржишту, класификују се као потраживања и кредити.

Кредити и потраживања вреднују се по амортизованој вредности, применом методе ефективне камате, након умањења вредности по основу обезвређења. Приход од камате се признаје применом метода ефективне камате, осим у случају краткорочних потраживања, где признавање прихода од камате не би било материјално значајно.

#### ***Умањења вредности финансијских средстава***

На дан сваког биланса стања Предузеће процењује да ли постоје објективни докази да је дошло до умањења вредности финансијског средства или групе финансијских средстава (осим средстава исказаних по фер вредности кроз биланс успеха). Обезвређење финансијских средстава се врши када постоје објективни докази да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијског средства, процењени будући новчани токови средстава бити измењени.

Обезвређење (исправка вредности) потраживања врши се индиректно за износ доспелих потраживања која нису наплаћена у периоду од 365 дана од датума доспећа за плаћање, осим у случајевима предвидјеним МРС 10 за догађаје који настају након дана на

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2015. године**

који се раде финансијски извештаји на основу посебне одлуке, а директно ако је немогућност наплате извесна и документована. Промене на рачуну исправке вредности потраживања евидентирају се у корист или на терет биланса успеха. Наплата отписаних потраживања књижи се у билансу успеха као остали приход.

***Остале финансијске обавезе***

Остале финансијске обавезе, укључујући обавезе по кредитима, иницијално се признају по вредности примљених средстава, умањене за трошкове трансакције.

Након почетног признавања, остале финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Трошак по основу камата се признаје у билансу успеха обрачунског периода.

**3.12. Порез на добитак**

***Текући порез***

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са прописима о опорезивању Републике Србије. Коначни износ обавезе пореза на добитак утврђује се применом пореске стопе од 15% на пореску основуцу утврђену у пореском билансу Предузећа. Пореска основуца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха који се коригује за сталне разлике које су дефинисане прописима о опорезивању Републике Србије.

Републички прописи не предвиђају да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основуце будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

***Одложени порез***

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле између књиговодствене вредности средства и обавеза у финансијским извештајима и њихове одговарајуће пореске основе коришћене у израчунавању опорезивог добитка. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике, док се одложена пореска средства признају у мери у којој је вероватно да ће опорезиви добили бити расположиви за коришћење одбитних привремених разлика.

Одложени порез се обрачунава по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се средство реализује или обавеза измирује. Одложени порез се евидентира на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

**3.13. Примања запослених**

***Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада***

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа порез на зараде као и доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет запосленог и доприносе на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе на терет запосленог и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Предузеће није укључено у друге облике пензијских планова и нема никаквих обавеза по овим основама.

Предузеће, у складу са Закључцима Владе Републике Србије, плаћа месечну накнаду радницима са подручја АП Косова и Метохије ( 56 радника), који нису радно ангажовани, а који су задржали статус запослених у ЈП »Србијашуме«.

***Отпремнине***

Предузеће има обавезу да запосленом исплати отпремнину приликом одласка у пензију. У 2015. години отпремнине су обрачунате и исплаћене у складу са Законским одредбама и одредбама Правилника о раду Предузећа које су важиле у време обрачуна и исплате отпремнина. Предузеће је у складу са Правилником о резервисањима по основу примања запослених (чл.1. и 7.) извршило процену садашње вредности ове обавезе и формирало одговарајуће резервисање по том основу.

***Јубиларне награде***

У складу са Законом о раду, Предузеће исплаћује јубиларне награде за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Предузећу. У 2015. години јубиларне награде су обрачунате и исплаћене у складу са Законским одредбама и одредбама Уговора о раду.

**3.14. Лизинг**

Лизинг се класификује као финансијски лизинг у свим случајевима када се уговором о лизингу на Предузеће преносе сви ризици и користи које произилазе из власништва над средствима. Сваки други лизинг се класификује као оперативни лизинг.

Средства која се држе по уговорима о финансијском лизингу се признају у билансу стања Предузећа у висини садашњих минималних рата лизинга утврђених на почетку периода лизинга. Одговарајућа обавеза према даваоцу лизинга се укључује у биланс стања као обавеза по финансијском лизингу. Средства која се држе на бази финансијског лизинга амортизују се током периода корисног века трајања или периода закупа, у зависности од тога који је од ова два периода краћи.

Закупи код којих закуподавац задржава значајнији део ризика и користи од власништва класификују се као оперативни лизинг. Плаћања по основу уговора о оперативном лизингу признају се у билансу успеха равномерно као трошак током периода трајања лизинга.

### **3.15. Приходи и расходи**

Приходи од продаје робе, производа и извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца. Приходи од продаје се евидентирају у моменту испоруке робе и производа или извршења услуге. Приходи се исказују по фактурној вредности, умањеној за одобрене попусте и порез на додату вредност.

Расходи се обрачунавају по начелу узрочности прихода и расхода.

## **4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE**

Састављање финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа да врши процене и утврђује претпоставке које могу да имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на претходном искуству, текућим и очекиваним условима пословања и осталим расположивим информацијама на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу да се разликују од процењених износа.

Најзначајнија подручја која од руководства захтевају вршење процене и доношење претпоставки представљена су у даљем тексту:

### **4.1. Корисни век некретнина, постројења и опреме**

Предузеће процењује преостали корисни век некретнина, постројења и опреме. Процена корисног века некретнина, постројења и опреме је заснована на историјском искуству са сличним средствима, као и предвиђеним технолошким напретком и променама економских и индустријских фактора.

### **4.2. Умањење вредности имовине**

На дан биланса стања, Предузеће врши преглед књиговодствене вредности материјалне и нематеријалне имовине и процењује да ли постоје индикације за умањење вредности неког средства. Приликом процењивања умањења вредности, средства која готовинске токове не генеришу независно додељују се одговарајућој јединици која генерише новац. Накнадне промене у додељивању јединици која генерише новац или у времену новчаних токова могу да утичу на књиговодствену вредност односне имовине.

### **4.3. Исправка вредности потраживања**

Исправка вредности сумњивих и спорних потраживања је извршена на основу процењених губитака услед немогућности купаца да испуне своје обавезе у року који прелази рок толеранције наплативости потраживања. Процена руководства је заснована на старосној анализи потраживања од купаца, историјским отписима, кредитној способности купаца и променама у постојећим условима продаје. Ово укључује и претпоставке о будућем понашању купаца и очекиваној будућој наплати. Промене у условима пословања, делатности или околностима везаним за одређене купце могу да имају за последицу корекцију исправке вредности сумњивих и спорних потраживања обелодањене у приложеним финансијским извештајима.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

---

**4.4. Исправка вредности застарелих залиха и залиха са успореним обртом**

Предузеће врши исправку вредности застарелих залиха робе као и залиха са успореним обртом. Поред тога, одређене залихе Предузећа вредноване су по њиховој нето продајној вредности. Процена нето продајне вредности залиха извршена је на основу најпоузданијих расположивих доказа у време вршења процене. Ова процена узима у обзир очекивано кретање цене и трошкова у периоду након датума биланса стања и њена реалност зависи од будућих догађаја који треба да потврде услове који су постојали на дан биланса стања.

**4.5. Судски спорови**

Приликом одмеравања и признавања резервисања и утврђивања нивоа изложености потенцијалним обавезама које се односе на постојеће судске спорове руководство Предузећа доноси одређене процене. Ове процене су неопходне ради утврђивања вероватноће настанка негативног исхода и одређивања износа неопходног за коначно судско поравнање. Услед инхерентне неизвесности у поступку процењивања, стварни губици могу да се разликују од губитака иницијално утврђених проценом. Због тога се процене коригују када Предузеће дође до нових информација, углавном уз подршку интерних стручних служби или спољних саветника. Измене процена могу да у значајној мери утичу на будуће пословне резултате.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

**5. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА**

у хиљадама РСД

Улагања у развој	Концесије, патенти и лиценце	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
------------------	------------------------------	------------------------------	----------------------------------	--------

**Набавна вредност**

1. јануар 2014. године	875	12.336	476.546	78.414	568.171
Набавке у току године			43.862	48.065	91.927
Рекласификација			58.770	4.420	63.190
Рекласификација			2.785		2.785
Активирање у току године		(2.785)		(58.770)	(61.555)
31. децембар 2014. године	875	9.551	581.963	72.129	664.518

1. јануар 2015. године	875	9.551	581.963	72.129	664.518
Набавке у току године			3.739	46.787	50.526
Рекласификација					0
Рекласификација			40.752		40.752
Активирање у току године				(40.752)	(40.752)
31. децембар 2015. године	875	9.551	626.454	78.164	715.044

**Исправка вредности**

1. јануар 2014. године	(875)	(4.909)	(223.023)		(228.807)
Амортизација					0
Остали преноси					0
Отуђења и расходовања					0
31. децембар 2014. године	(875)	(4.909)	(223.023)	0	(228.807)

1. јануар 2015. године	(875)	(4.909)	(223.023)		(228.807)
Амортизација		(2.763)	(39.453)		(42.216)
Рекласификација					0
Рекласификација					0
Отуђења и расходовања					0
31. децембар 2015. године	(875)	(7.672)	(262.476)	0	(271.023)

**Садашња вредност**

31. децембар 2015. године	0	1.879	363.978	78.164	444.021
31. децембар 2014. године	0	4.642	358.940	72.129	435.711

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

---

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2014. године

6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

у хиљадама РСД

Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиц. некретнине	Улагања у туђа средства	Остала основна средства	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Дати аванси	Укупно
----------	---------------------	---------------------	----------------------	-------------------------	-------------------------	--	-------------	--------

Набавна вредност

1. јануар 2014. године	3.110.807	5.400.209	745.781	61.381	1.703	3.078	205.566	19.200	9.547.725
Набавке у току године		178.028	121.358	20.264			9.226		328.876
Процена		85.628		22.114					107.742
Преноси			35.796	30.093		308	(55.449)	(60)	10.688
Пренос на инвестиционе некретнине		(10.440)							(10.440)
Отуђења и расходања		(1.350)	(11.240)						(12.590)
31. децембар 2014. године	3.110.807	5.652.075	891.695	133.852	1.703	3.386	159.343	19.140	9.972.001

1. јануар 2015. године	3.110.807	5.652.075	891.695	133.852	1.703	3.386	159.343	19.140	9.972.001
Процена									0
Набавке у току године		66.053	247.505	2.868		18	238.116		554.560
Преноси		247.041		(16.987)			(230.054)		0
Пренос на инвестиционе некретнине									0
Отуђења и расходања		(4.499)	(24.712)						(29.211)
31. децембар 2015. године	3.110.807	5.960.670	1.114.488	119.733	1.703	3.404	167.405	19.140	10.497.350



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2014. године

**Исправка вредности**

1. јануар 2014. године		(162.562)	(131.090)	(327)	(1.113)	(50)		(14.593)	(309.735)
Амортизација									0
Отуђења и расходања									0
31. децембар 2014. године	0	(162.562)	(131.090)	(327)	(1.113)	(50)	0	(14.593)	(309.735)

1. јануар 2015. године		(162.562)	(131.090)	(327)	(1.113)	(50)		(14.593)	(309.735)
Амортизација		(191.270)	(134.337)	(1.362)	(42)	(217)			(327.228)
Отуђења и расходања									0
31. децембар 2015. године	0	(353.832)	(265.427)	(1.689)	(1.155)	(267)	0	(14.593)	(636.963)

**Садашња вредност**

31. децембар 2015. године	3.110.807	5.606.838	849.061	118.044	548	3.137	167.405	4.547	9.860.387
31. децембар 2014. године	3.110.807	5.489.513	760.605	133.525	590	3.336	159.343	4.547	9.662.266

Као средство обезбеђења за враћање дугорочних кредита Предузеће је уписало заложно право над опремом.

**7. БИОЛОШКА СРЕДСТВА**

у хиљадама РСД

Шуме	Вишегодишњи засади	Основно стадо	Биолошка средства у припреми	Укупно
------	--------------------	---------------	------------------------------	--------

**Набавна вредност**

1. јануар 2014. године	52.371.253	297	94.140	80.461	52.546.151
Набавке у току године	22.555		2.194		24.749
Процена	128.625		2.925		131.550

ЈП „Србија шуме“ са п.о. Нови Београд

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2014. године

Преноси	10.316			(14.564)	(4.248)
Пренос на инвестиционе некретнине					0
Отуђења и расходања			(3.136)		(3.136)
31. децембар 2014. године	52.532.749	297	96.123	65.897	52.695.066

1. јануар 2015. године	52.532.749	297	96.123	65.897	52.695.066
Процена	75.670		3.108		78.778
Набавке у току године		590		15.408	15.998
Преноси	9.355			(9.355)	0
Пренос на инвестиционе некретнине					0
Отуђења и расходања			(6.053)		(6.053)
31. децембар 2015. године	52.617.774	887	93.178	71.950	52.783.789

**Исправка вредности**

1. јануар 2014. године		(32)		(173)	(205)
Амортизација					0
Отуђења и расходања					0
31. децембар 2014. године	0	(32)	0	(173)	(205)

1. јануар 2015. године		(32)		(173)	(205)
Амортизација		(2)			(2)
Отуђења и расходања					0
31. децембар 2015. године	0	(34)	0	(173)	(207)

**Садашња вредност**

31. децембар 2015. године	52.617.774	853	93.178	71.777	52.783.582
31. децембар 2014. године	52.532.749	265	96.123	65.724	52.694.861

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

**8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ**

Investicione nekretnine na dan 31. decembra 2015. godine iznose 118,044 hiljadu RSD (2014. godine – 133,525 hiljada RSD) i odnose na грађевинске објекте на територији Шумских газдинстава Ивањица, Београд, Ниш, Бољевац, Узице, Пријепоље, Крусевац и Дирекције предузећа који се издају у закуп правним лицима.

**9. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ПОТРАЖИВАЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица	374	374
Учешће у капиталу других правних лица и дугорочне хартије од вредности	7.253	7.253
Дати дугорочни кредити запосленима	4.931	4.938
Дати кредити осталим правним лицима		
Остали дугорочни финансијски пласмани	105.315	110.392
Минус: исправка вредности	(9.265)	(9.248)
Дугорочни пласмани и дуг.потраж.(0024+0034)	108.608	113.709

**Учешћа у капиталу осталих повезаних правних лица** у хиљадама РСД

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
"Црни врх" (ШГ Ниш)	272	272
"Туристички комплекс Голија" (ШГ Ивањица)	102	102
	374	374

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

Дугорочне хартије од вредности	у хиљадама РСД	
	2015	2014
"Београдска банка" у стечају (Дирекција)	224	224
»Универзал банка« а.д. (Дирекција)	1.277	1.277
»Агробанка« а.д. (Дирекција)	234	234
»Стофо« Београд (Дирекција)	13	13
»Беобанка« у стечају (Дирекција)	15	15
»Дунав банка« а.д. Звечан (бивша »Јосовско метохијска банка«)	74	74
Остала правна лица (ШГ Ниш)	2.137	2.137
Остала правна лица (ШГ Кучево, ШГ Ивањица, ШГ Врање и ШГ Пријепоље)	3.279	3.279
	<b>7.253</b>	<b>7.253</b>
Минус: исправка вредности	(7.166)	(7.166)
Универзал банка у стечају (Дирекција)	(1.277)	(1.277)
»Београдска банка« у стечају (Дирекција)	(224)	(224)
»Беобанка« у стечају (Дирекција)	(15)	(15)
»Агробанка« а.д. (Дирекција)	(234)	(234)
Остала правна лица (ШГ Ниш)	(2.137)	(2.137)
Остала правна лица (ШГ Кучево, ШГ Ивањица, ШГ Врање и ШГ Пријепоље)	(3.279)	(3.279)
	<b>87</b>	<b>87</b>

Остали дугорочни финансијски пласмани	у хиљадама РСД	
	2015	2014
»Здрава храна«	245	245
»Нова осаоница« д.о.о.	111	111
»Црна река« Жагубица		
Потраживања по основу опреме дате на лизинг	689	846
Дугорочно дати стамбени кредити запосленима и дати станови радницима на откуп	103.176	108.206
Остали дугорочни пласмани	1.094	984
	<b>105.315</b>	110.392
Минус: исправка вредности	(2.099)	(2.082)
»Здрава храна«	(245)	(245)
»Нова осаоница« д.о.о.	(111)	(111)
Потраживања по основу опреме дате на лизинг	(589)	(589)
Остали дугорочни пласмани	(1.154)	(1.137)
	<b>103.216</b>	108.310

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

**10. ЗАЛИХЕ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Материјал и алат и инвентар на залихама	51.292	53.551
Недовршена производња	239.122	293.406
Готови производи	141.712	170.439
Дати аванси	22.079	21.834
Роба	10.254	11.112
Резервни делови	43.744	42.145
Алат и инвентар у употреби	73.131	71.725
	581.334	664.212
Минус: исправка вредности	(65.839)	(62.822)
Материјал и алат и инвентар на залихама	(7.439)	(14.715)
Дати аванси	(17.593)	(15.427)
Роба	(2.003)	(2.003)
Резервни делови		
Алат и инвентар у употреби	(38.804)	(30.677)
	515.495	601.390

**11. ПОТРАЖИВАЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014
Потраживања од купаца:		
- у земљи	790.796	835.467
- у иностранству	821	1.514
Потраживања за камате:		
- у земљи	15.818	24.255
Потраживања из специфичних послова	28.520	31.293
Потраживања за више плаћ.порез на добит		16.512
Остала потраживања	72.575	81.048
	908.530	990.089
Минус: исправка вредности	(482.469)	(431.731)
АОП (0051+0059+0060)	426.061	558.358

Остала потраживања односе се на потраживања од запослених, државних органа и организација, потраживања за камату од правних и физичких лица, као и потраживања од фондова по основу исплаћених, а не рефундираних накнада зарада.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

У складу са пословном политиком, своје производе и услуге Предузеће продаје авансно плаћање уз гаранцију-менице, на одложени рок плаћања од 30 до 45 дана уз банкарску гаранцију. Старосна структура потраживања на дан 31. децембра 2015. и 2014. године представљена је на следећи начин:

На доспела ненаплаћена потраживања Предузеће врши обрачун затезне камате. Наплата потраживања је обезбеђена банкарским гаранцијама у износу од 179.700 хиљада динара и 535 хиљада ЕУР-а.

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
потраживања у валутном року	153.896	242.905
потраж.од валутног рока до 360 дана	127.664	156.007
потраживања преко годину дана	510.057	438.069
	791.617	836.981

Промене на исправци вредности потраживања за 2015. и 2014. годину су биле следеће:

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Стање на почетку године	(431.731)	(403.597)
Нове исправке у току године	(97.617)	(61.892)
Остала повећања		100
Наплата претходно исправљених потраживања	46.879	29.008
Отпис претходно исправљених потраживања		4.650
<b>Стање на крају године</b>	<b>(482.469)</b>	<b>(431.731)</b>

**12. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Краткорочни кредити и пласмани:		
- у земљи	48	11.929
Текућа доспећа дугорочних кредита	590	599
Дати робни кредити		
Остали краткорочни финансијски пласмани	270.804	73.273
Минус: исправка вредности	(290)	
	<b>271.152</b>	<b>85.801</b>

Краткорочни кредити дати запосленима исказани на дан 31. децембра 2015. године у износу од 48 хиљаде РСД (2014. године – 11,929 хиљада РСД) у потпуности се односе на краткорочне бескаматне позајмице дате у РСД за набавку огрева, зимнице и уџбеника.

Остали краткорочни финансијски пласмани дати осталим правним лицима (пословним банкама у земљи) исказани на дан 31. децембра 2015. године у износу од 270,804 хиљаде РСД (2014. године – 73,273 хиљада РСД) у потпуности се односе на краткорочне

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

позајмице дате у РСД. Фиксне каматне стопе на ове позајмице на дан 31. децембра 2015. године крећу се у распону од 2% до 2,5% годишње.

**13. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Текући рачун у динарима	20.215	8.339
Благајна	449	325
Девизни рачун	10.071	5.969
Остала новчана средства	58.558	30.172
	<b>89.293</b>	<b>44.805</b>

**14. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Порез на додату вредност	3.426	3.654
Унапред плаћени трошкови	1.147	1.421
Потраживања за нефактурисан приход	38	44
Разграничени трошкови по основу обавеза	114.032	153.645
Разграничени порез на додату вредност	304	1.107
Остала временска разграничења	989	311
	<b>119.936</b>	<b>160.182</b>

**15. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА**

Одложена пореске средства на дан 31. децембра 2015. и 2014. године односе се на привремене разлике по следећим позицијама:

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Некретнине, постројења и опрема	101.028	1.057
	<b>101.028</b>	<b>1.057</b>

**16. ОСНОВНИ КАПИТАЛ**

Основни капитал Предузећа исказан на дан 31. децембра 2015. године у износу од 54,002,629 хиљада РСД (2014. године – 53,964,914 хиљада РСД)

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
државни капитал	53.846.813	53.809.098
Остали основни капитал	155.816	155.816
	<b>54.002.629</b>	<b>53.964.914</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

До повећања државног капитала дошло је по основу расподеле добити за 2014. годину

**17. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Резервисања за обнављање природних богатстава	602.790	600.302
Резервисања за трошкове реструктурирања на крају године		
Резервисања за дате кауције и депозите		
Резервисања за дата јемства		
Резервисања за пензије, јубиларне награде	236.293	179.554
Остала дугорочна резервисања	20.941	14.457
	<b>860.024</b>	<b>794.313</b>

**18. ОБАВЕЗЕ ЗА ДУГОРОЧНЕ КРЕДИТЕ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Дугорочни кредити:		
- у земљи	186.088	212.249
- у иностранству		
Текућа доспећа дугорочних кредита (евидентирано у оквиру краткорочних финансијских обавеза) – минус	(87.898)	(95.904)
	<b>98.190</b>	<b>116.345</b>

Обавезе Предузећа по основу дугорочних кредита на дан 31. децембра 2015. године у износу од 98,190 хиљада РСД (2014. године – 116,345 хиљада РСД) највећим делом односе се на средства одобрена за куповину опреме и кредит за авиотретирање- губара.

Каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од 2,50% до 11% годишње.

Валутна структура дугорочних кредита на дан биланса стања је била следећа:

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
ЕУР	98.190	85.204
РСД		31.141
	<b>98.190</b>	<b>116.345</b>



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

Структура доспећа обавеза по дугорочним кредитима на дан 31. децембра 2015. и 2014. године дата је у следећој табели:

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
до 1 године		31.141
од 1 до 2 године		53.539
од 2 до 5 година	98.190	31.665
преко 5 година		
	<b>98.190</b>	<b>116.345</b>

**19. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Остале дугорочне обавезе:		
- обавезе по основу лизинга	491	1.457
- остале дугорочне обавезе	1.092	1.260
Текућа доспећа осталих дугорочних обавеза (евидентирано у оквиру краткорочних финансијских обавеза) - минус		
	<b>1.583</b>	<b>2.717</b>

**20. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ**

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Краткорочни кредити у земљи	15.407	40.506
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	87.898	95.904
Остале краткорочне финансијске обавезе	8.196	15.339
	<b>111.501</b>	<b>151.749</b>

Обавезе Предузећа по основу краткорочних кредита на дан 31. децембра 2015. године у износу од 15,407 хиљада РСД (2014. године – 40,506 хиљада РСД) највећим делом се односе на средства одобрена од стране пословних банака за одржавање ликвидности и др. Каматне стопе на одобрена средства на дан биланса стања крећу се у распону од 8% до 10,5% годишње.

Валутна структура краткорочних финансијских обавеза на дан биланса стања је била следећа:

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
ЕУР	96.094	40.506
РСД	15.407	111.243
	<b>111.501</b>	<b>151.749</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**21. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Обавезе према добављачима:		
- у земљи	466.883	519.913
- у иностранству	447	79
Примљени аванси:		
- у земљи	84.951	127.789
- у иностранству		
Обавезе из специфичних послова		
Остале обавезе из пословања	4.265	2.910
АОП ( 0450+0451)	<b>556.546</b>	<b>650.691</b>

**22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада које се рефундирају	148.087	150.606
Обавезе за порезе и доприносе на терет запослених	60.087	69.559
Обавезе за порезе и доприносе на зараде на терет послодавца	36.216	43.958
Обавезе по основу камата	1.001	2.517
Обавезе за дивиденде		27.973
Обавезе за учешће у добити запослених		
Обавезе за накнаду трошкова службеног путовања, смештаја,отпремнина, јубиларне награде и др.	16.840	25.773
Обавезе према члановима Надзорног одбора и комисије за спољну ревизију	331	177
Обавезе према физичким лицима по уговору о делу	3.080	6.842
Остале обавезе	154.171	149.756
	<b>419.813</b>	<b>477.161</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**23. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Обавезе за порез на додату вредност:		
- разграничена обавеза за ПДВ	2.031	454
- по основу разлике обрачунаог пореза на додату вредност и претходног пореза	47.963	34.599
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине (накнада за коришћење шума, земљишта и остали јавни приходи)	246.858	474.204
Обавезе по основу пореза на добикак	59.030	
Пасивна временска разграничења	1.062.918	909.300
АОП (0460+0461+0462)	<b>1.418.800</b>	<b>1.418.557</b>

**24. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ**

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2015. и 2014. године односе се на привремене разлике по основу разлика неотписане вредности средстава у рачуноводственим евиденцијама и неотписане вредности средстава по пореским прописима у складу са МРС 12- Порез на добитак-

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Некретнине, постројења и опрема	556.630	770.229
	<b>556.630</b>	<b>770.229</b>

**25. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА/ПАСИВА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Туђа роба	18.408	225.047
Туђи производи		1.862
Туђа основна средства	4.914	4.914
Примљени авали, гаранције		
Имовина газдинстава на Косову и метохији	5.357.092	5.370.901
	<b>5.380.414</b>	<b>5.602.724</b>



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
**31. децембар 2015. године**

---

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**31. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Трошкови амортизације	404.392	375.923
Трошкови резервисања	328.515	655.024
	<b>732.907</b>	<b>1.030.947</b>

**32. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Трошкови услуга на изради учинака	1.415.496	1.302.767
Трошкови транспортних услуга	81.656	81.309
Трошкови услуга одржавања	78.946	86.124
Трошкови закупнина	29.450	37.224
Трошкови сајмова	399	702
Трошкови рекламе и пропаганде	4.425	11.542
Трошкови истраживања и развоја		
Трошкови осталих услуга	88.313	63.961
Трошкови непроизводних услуга	28.434	27.316
Трошкови репрезентације	9.533	25.233
Трошкови премије осигурања	14.570	14.343
Трошкови платног промета	12.247	11.898
Трошкови чланарина	14.383	15.172
Трошкови пореза и доприноса	259.518	216.550
Средства по основу закона о смањењу зарада	162.331	20.450
Остали нематеријални трошкови	49.186	55.288
АОП (1026+1029)	<b>2.248.887</b>	<b>1.969.879</b>

**33. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Финансијски приходи из односа са повезаним правним лицима	602	
Позитивне курсне разлике	427	248
Приходи од камата	18.114	30.007
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	955	4.610
Остали финансијски приходи	3.865	3.988
	<b>23.963</b>	<b>38.853</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

**34. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Финансијски расходи из односа са повезаним правним лицима	886	483
Негативне курсне разлике	706	3.253
Расходи камата	55.250	42.662
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	89	1.260
Остали финансијски расходи	310	230
	<b>57.241</b>	<b>47.888</b>

**35. ОСТАЛИ ПРИХОДИ**

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Добици од продаје:		
- материјала	28	134
- некретнина, постројења и опреме	3.609	484
- биолошких средстава - основно стадо		257
- учешћа и дугорочних хартија од вредности		
Вишкови		527
Наплаћена отписана потраживања	12.724	12.087
Приходи по основу угов. заштите од ризика	181	1.391
Приходи од смањења обавеза	20.149	8.388
Приходи од укидања дугорочних резервисања	51.793	188.314
Приходи од наплаћених штета	68.492	22.042
Приходи по основу накнадно примљеног рабата по основу набавке	1.007	1.069
Приходи по основу бесповратно примљених средстава		
Остали приходи	11.161	15.755
Приходи од усклађивања вредности имовине		
- залиха	654	
- биолошких средстава	78.778	121.837
- некретнина, постројења и опреме		8.413
- потраживања и краткорочних финансијских пласмана	11.767	14.742
	<b>260.343</b>	<b>395.440</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**36. ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
<b>Губици од продаје:</b>		
- материјала		689
- некретнина, постројења и опреме	2.193	1.229
- биолошких средстава- основно стадо	4.450	2.753
- учешћа и дугорочних хартија од вредности		
Мањкови	352	1.974
Расходи по основу угов. заштите од ризика		
Расходи по основу обезвређења:		
- некретнина, постројења и опреме и нематеријалних улагања	224	17
- биолошких средстава - основно стадо	4.706	2.741
- залиха	522	158
- остале имовине	4.886	275
Рабати	633	
Расходовање залиха материјала	3.421	1.727
Директан отпис потраживања	3.493	6.063
Трошкови спорова	51.980	24.915
Издаци за хум.кул.здрав.образ.научне и верске намене	11.349	19.005
Остали расходи	9.6740	8.693
	<b>97.883</b>	<b>70.239</b>

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
<b>Расходи од усклађивања вредности:</b>		
Потраживања од купаца и краткорочних пласмана	94.155	60.140
	<b>94.155</b>	<b>60.140</b>

**37. ПРИХОДИ ОД УСКЛАДЈИВАЊА ВРЕДНОСТИ**

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Потраживања и краткорочни финансијски пласмани	11.767	14.742
	<b>11.767</b>	<b>14.742</b>

**38. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК**

Компоненте пореза на добитак

	<i>у хиљадама РСД</i>	
	<b>2015</b>	<b>2014</b>
Текући порески расход	(89.086)	(32.788)
	<b>(89.086)</b>	<b>(32.788)</b>



**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

**Усаглашавање добитка пре опорезивања и пореске основе**

у хиљадама РСД

	2015	2014
Добитак пре опорезивања	508.121	62.684
Капитални добици		
Капитални губици		
Корекције за сталне разлике		
- репрезентација		
- исправке вредности појединачних потраживања којима се истовремено и дугује	491	1.605
- трансферне цене		
- камате због неблагоприятно плаћених јавних прихода	45.323	5.712
- остале разлике	26.810	1.575
- директан отпис	1.496	55
Корекција за привремене разлике:		
- рачуноводствена и пореска амортизација	172.712	170.221
- отпремнине	(8.228)	(6.048)
- дугорочна резервисања	14.307	(47.046)
- обавезе по основу јавних прихода	(167.125)	29.831
Порески губитак		
Пореска основица	593.907	218.589
Обрачунати порез (по стопи од 15%)	(89.086)	(32.788)
Умањења по основу пореских кредита		
Текући порез на добитак	(89.086)	(32.788)

**39. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА**

У оквиру својих редовних пословних активности Предузеће не обавља трансакције са повезаним лицима.

**40. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА**

**Циљеви управљања ризицима финансијских инструмената**

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају умањењем изложености Предузећа овим ризицима.

**Тржишни ризик**

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима и у том склопу изложено је тржишном ризику који се јавља као девизни ризик и ризик од промене каматних стопа. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Предузећа.

**Девизни ризик**

Изложеност Предузећа девизном ризику првенствено се односи на дугорочне кредите са девизном клаузулом.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза Предузећа у страним валутама на дан извештавања је следећа:

	у хиљадама РСД			
	2015		2014	
	Имовина	Обавезе	Имовина	Обавезе
ЕУР		238	88.345	95.983
	<b>0</b>	<b>238</b>	<b>88.345</b>	<b>95.983</b>

На основу обелодањене структуре имовине и обавеза у страним валутама евидентно је да је Предузеће пре свега осетљиво на промене девизног курса ЕУР.

У следећој табели приказана је осетљивост Предузећа на апресијацију и депресијацију РСД за 5% у односу на поменуте стране валуте. Стопа осетљивости од 5% представља процену руководства Предузећа у погледу могућих промена курса РСД у односу на ЕУР.

	У хиљадама РСД			
	2015		2014	
	Имовина		Обавезе	
	+5%	-5%	+5%	-5%
ЕУР	(4.417)	4.417	(4.787)	4.787
	<b>(4.417)</b>	<b>4.417</b>	<b>(4.787)</b>	<b>4.787</b>

**Каматни ризик**

Предузеће је изложено ризику промене каматних стопа на средствима и обавезама код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Предузеће нема на располагању инструменте којима би ублажило његов утицај.

Структура монетарних средстава и обавеза на дан 31. децембра 2015. и 2014. године са становишта изложености каматном ризику дата је у следећем прегледу:

Финансијска средства	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Некаматносна	515.354	606.438

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

31. децембар 2015. године

Каматоносна (фиксна каматна стопа)	108.569	106.740
Каматоносна (варијабилна каматна стопа)	271.191	72.983
	<b>895.114</b>	<b>786.161</b>

У хиљадама РСД

<b>Финансијске обавезе</b>	<b>2015.</b>	<b>2014.</b>
Некаматоносне	976.359	1.127.852
Каматоносне (фиксна каматна стопа)	25.186	227.588
Каматоносне (варијабилна каматна стопа)	186.088	43.223
	<b>1.187.663</b>	<b>1.398.663</b>

Наредна табела приказује анализу осетљивости нето добитка за текућу пословну годину на реално могуће промене у каматним стопама за 1% (2014. године - 1%), почев од 1. јануара. Повећање односно смањење од 1% представља реално могућу промену каматних стопа, имајући у виду постојеће тржишне услове. Ова анализа примењена је на финансијске инструменте Предузећа који су постојали на дан биланса стања и претпоставља да су све остале варијабле непромењене.

у хиљадама РСД

	2015		2014	
	1%	-1%	1%	-1%
Финансијска средства	2712	(2712)	730	(730)
Финансијске обавезе	(1861)	1861	(432)	432
	<b>851</b>	<b>(851)</b>	<b>298</b>	<b>(298)</b>

### Кредитни ризик

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Предузећа. Кредитни ризик обухвата дугорочне и краткорочне финансијске пласмане, потраживања и дате гаранције и јемства трећим лицима.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Предузеће примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Изложеност Предузећа кредитном ризику ограничена је углавном на потраживања од купаца на дан биланса. Номинални износ потраживања од купаца, пре извршене исправке

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2015. године**

---

вредности, састоје се од великог броја потраживања, од којих највећи део чине потраживања од следећих купаца:

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

	у хиљадама РСД	
	2015.	2014.
Симпо ШИК доо, Куршумлија	0	46.530
Град Београд	0	48.243
ЛЕСОНИТ ИК КОПАОНИК Д.О.О Куршумлија	25.549	25.549
КУБИК ДОО РАШКА	41.434	8.195
ГРАНИТ ПЕШЧАР ЉИГ	21.461	14.086
Форест Алфа Плам доо Београд	0	11.920
ИНТЕР КОП Д.О.О Сабас	19.085	19.085
СХАПИР ПРИВРЕДНО ДРУШТВО БЕОГРАД	11.016	6.420
Контрола вода Д.О.О Београд	15.297	
ЛЕСОНИТ Шик Копаоник Куршумлија	19.925	19.925
КРОНОСПАН СРБ Лапово	24.452	19.032
МЕГАЛИТ – ШУМНИК РАШКА	13.395	9.084
КАМЕНОЛОМ ДРАЧА Рековац	13.141	9.748
ТИНА КЊАЖЕВАЦ	10.833	10.833
ВИКТОР ДОО ШАБАЦ	8.567	6.979
<b>УКУПНО</b>	<b>224.145</b>	<b>255.629</b>

**Ризик ликвидности**

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Предузеће у сваком тренутку мора да испуњава све своје доспеле обавезе. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Предузећа дата је у следећој табели:

2015. година	у хиљадама РСД			
	до 1	од 1 до 2	од 2 до 5	Укупно
Дугорочни кредити	-	1.583	98.190	99.773
Обавезе из пословања	556.546		-	556.546
Крат. финан. обавезе	111.501			111.501
Остале крат. обавезе	419.813		-	419.813
	<b>1.087.860</b>	<b>1.583</b>	<b>98.190</b>	<b>1.187.633</b>

2014. година	у хиљадама РСД			
	до 1	од 1 до 2	од 2 до 5	Укупно
Дугорочни кредити	-	98.621	20.441	119.062
Обавезе из пословања	650.691	-	-	650.691
Крат. финан. обавезе	151.749			151.749
Остале крат. обавезе	477.161			477.161
	<b>1.279.601</b>	<b>98.621</b>	<b>20.441</b>	<b>1.398.663</b>

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
31. децембар 2015. године

Приказани износи засновани су на недисконтованим новчаним токовима на основу најранијег датума на који ће Предузеће бити обавезно да такве обавезе намири (актуелни ануитетни план).

**42. УПРАВЉАЊЕ РИЗИКОМ КАПИТАЛА**

У поступку управљања капиталним ризиком, руководство Предузећа има за циљ очување могућности да послује по принципу сталности пословања, истовремено максимизирајући приносе оснивачу путем оптимизације односа дуга и капитала. Руководство Предузећа прегледа структуру односа дугова и капитала на годишњој основи.

Предузеће анализира капитал кроз показатељ задужености. Овај показатељ израчунава се као однос нето обавеза (задужености) и укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31. децембра 2015. и 2014. године су били следећи:

	у хиљадама РСД	
	2015	2014
Укупна задуженост	211.274	270.811
Готовина и готовински еквиваленти	89.293	44.805
Нето задуженост	121.981	226.006
Капитал	60.595.448	59.975.321
Укупни капитал	60.717.429	60.201.327
<b>Показатељ задужености</b>	<b>0,2%</b>	<b>0,4%</b>

\*Задуженост обухвата дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе

\*\*Капитал обухвата износ укупног капитала

**43. ФЕР ВРЕДНОСТ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТРУМЕНАТА**

На дан 31. децембра 2015. и 2014. године Предузеће је вредновало финансијска средства исказана у оквиру дугорочних финансијских пласмана, која се након почетног признавања вреднују по фер вредности.

По фер вредности вреднована су дугорочне хартије од вредности расположиве за продају исказане према последњој котацији акција на берзанском тржишту. Ефекти усклађивања евидентирани су кроз биланс стања преко нереализованих добитака и губитака по основу хартија од вредности.

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**

**31. децембар 2015. године**

Остале књиговодствене вредности финансијских инструмената обелодањене у билансу стања Предузећа по амортизованој вредности приближно су једнаке њиховим фер вредностима.

**44. ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ**

**Судски спорови**

Предузеће са стањем на дан 31. децембра 2015. године води више судских спорова у којима се јавља као туžени. Вредност судских спорова који се воде против Предузећа по основу накнаде штете и наплате потраживања, са стањем на дан 31. децембра 2015. године износи 145.726 хиљада динара, као и део у страниј валути 200.002 EUR-а. Руководство Предузећа не очекује губитке у наредном периоду по основу ових судских спорова и сходно томе је извршило резервисање за потенцијалне трошкове по судским споровима у износу 13.987 хиљада динара.

Предузеће такође води и више спорова у којима се јавља као туžилац. Вредност судских спорова које води предузеће као туžилац са стањем на дан 31.12.2015.године износи укупно 279.235 хиљада динара, као и део страниј валути од 163.525 EUR-а.

Предузеће има судску пресуду против предузећа »Железара Смедерево »доо са седиштем у Смедереву на износ од 163.525,04 EUR-а са припадајућом domicilном каматом који propisuje европска централна банка који је предузеће у обавези да обрачуна од 15.10.2012.године до 22.12.2012.године и да обрачуна затежну камату од 23.12.2012.године у висини referentне каматне стопе европске централне банке увећане за 8%, као и трошкове спора у износу од 489.620,00 динара. Пресуда је добијена 11.09.2015.године и до дана биланса није ништа наплаћено због статуса предузећа »Железара Смедерево »доо .

**45. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ**

Порески прописи Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских прописа од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства. Услед тога, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година, односно пореске власти имају право да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

**46. УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА**

Предузеће је извршило усаглашавање својих потраживања и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2015. и 2014. године. У поступку усаглашавања са пословним партнерима, нису утврђена материјално значајна неусаглашена потраживања и обавезе.

Београд, април 2016. године

Потпис овлашћеног лица

Генерални директор

Др Предраг Алексић

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ**  
*31. децембар 2015. године*

---